

ZŠ Hustopeče, Nádražní 4, okr. Břeclav, 693 01 Hustopeče
www.zs-nadrazni.cz

Školní vzdělávací program školní družiny

ZŠ Hustopeče, Nádražní 4,
příspěvková organizace, okres Břeclav
Nádražní 4, 693 01 Hustopeče
www.zs-nadrazni.cz
IČ: 71009868

Ředitelka školy:

Mgr. Ivana Matějčíková
Email: reditel@zs-nadrazni.cz
tel. 515 266 421, mob. 725 326 472

Zástupkyně ředitelky školy, vedoucí školní družiny:

Mgr. Ivana Brabcová
Email: zastupce@zs-nadrazni.cz
tel. 515 266 429, mob. 732 271 448

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. I pro školní družinu platí obecný cíl –
- výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka a to pomocí složek výchovy, označovaných jako rozumová, mravní, tělesná, estetická a pracovní. Chceme u dětí rozvíjet dovednosti potřebné pro život ve společnosti a prostřednictvím aktivit mimo vyučování ho vybavit žádoucími dovednostmi, vědomostmi a postoji. Chceme posilovat osobnost každého jedince, pomoci mu najít se, profilovat a dosáhnout úspěchu. Klademe důraz na vhodnou motivaci, radost z činnosti a povzbuzování.

Důležitou úlohu má školní družina také v primární prevenci rizikového chování.

Nezapomínáme ani na to, že každé dítě, které právě absolvovalo školní vyučování, netouží potichu sedět a „být hodné“.

Školní družina umožňuje:

- Vyjádřit svůj názor.
- Tvořit, poznávat, zkoumat, experimentovat, rozvíjet představivost.
- Spojit žáky různých věkových skupin - se osvědčuje jako výhoda. Starší pomáhají a předávají své zkušenosti a dovednosti mladším.
- Respektovat jeden druhého.
- Komunikovat s dětmi i dospělými, navazovat přátelství.
- Spolupracovat v týmu.
- Rozvíjet schopnost rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.

Naše školní družina chce vytvořit dětem klidné a tvořivé prostředí, kde mohou uplatnit své schopnosti a dovednosti, smysluplně vyplnit svůj volný čas, připravit je na život tak, aby byly úspěšné ve všech oborech a dokázaly se vyrovnat i s neúspěchy.

Školní družina má pět oddělení. Činnost družiny je vykonávána ve dnech školního vyučování. Družina organizuje zájmové vzdělávání žáků přihlášených k pravidelné docházce. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 žáků. Kapacita školní družiny je 150 žáků.

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými odborníky. Vychovatelky splňují kvalifikaci získanou vysokoškolským vzděláním v oblasti pedagogiky/vychovatelství, vyšším odborným vzděláním v oboru zaměřeném na přípravu vychovatelů, nebo středním vzděláním s maturitní zkouškou v oboru pedagogika, případně absolvováním akreditovaného studia pro vychovatele v rámci DVPP.

Asistenti pedagoga splňují odbornou kvalifikaci získanou odpovídajícím středním nebo vysokoškolským vzděláním v pedagogickém oboru, případně absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu pro asistenty pedagoga.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina má ve školním roce 2026/27 pět oddělení, která navštěvují žáci 1. - 4. ročníku. Družina využívá svého vlastního prostoru, který je vytvořen ze dvou propojených učeben. Je uzpůsoben potřebám volnočasového vzdělávání, vybízí ke tvořivosti, společné činnosti, oddechu, hře. Jednotlivá oddělení se v tomto prostoru střídají dle předem stanoveného rozvrhu. Pro svou činnost využíváme nejen vlastní prostory, ale také třídy prvního stupně, jež jsou všechny patřičně vybaveny potřebám dětí mladšího školního věku. Nechybí zde koberce, uložené prostory určené pro pomůcky školní družiny, místo pro hry. Pro rozvoj čtenářských dovedností má družina vlastní knihy a dětské časopisy. Jsme kvalitně vybaveni i pro výtvarné a pracovní činnosti. Dále při činnostech využíváme školní tělocvičnu, školní dvůr aj.

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ, PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

O zařazení účastníka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Přihlašování a odhlašování účastníků, předávání informací zákonným zástupců (dále už jen ZZ), vyřizování námětů a stížností, zajišťují vychovatelky školní družiny.

ZZ, kteří chtějí přihlásit účastníka do školní družiny, musí vyplnit dokument Přihláška - Záznamy o odchodu dítěte ze ŠD, který obdrží od vychovatelek, případně nalezne na webu školy.

Na základě některých údajů ze záznamů o odchodu dítěte odchází účastník z družiny sám, nebo je vydán osobně zapsaný v záznamu o zmocnění. Přejí-li si ZZ, aby účastník opustil družinu v jiné době, než jaká je uvedena v záznamech o odchodu, musí o této změně informovat předem elektronicky (Edookit). Toto nelze vyřizovat telefonicky, neboť tento způsob omluvy je neprokazatelný.

Docházka do školní družiny je pro přihlášeného účastníka povinná, proto i absence, např. z důvodů nemoci musí být náležitě omluvena ZZ účastníka nebo prostřednictvím třídního učitele. Pravidla omlouvání se řídí **vnitřním řádem školní družiny**.

Docházku/vzdělávání účastníka je možné ukončit z rozhodnutí ředitelky školy, a to vyloučením. Důvodem pro vyloučení ze školní družiny může být soustavné porušování kázně a pořádku v družině, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních účastníků, dlouhodobá svévolná nebo neomluvená absence v docházce. O těchto skutečnostech jsou informováni ZZ účastníka, jsou písemně vyzváni k jednání za účasti ředitelky školy, vychovatelky a ZZ. O tomto jednání je proveden zápis a poté ředitelka školy rozhodne o dalším postupu, popř. i o vyloučení účastníka ze školní družiny. O rozhodnutí jsou rodiče informováni písemně.

Pokud se ZZ rozhodne ukončit vzdělávání účastníka ve školní družině, oznámí to písemnou formou prostřednictvím systému Edookit příslušné vychovatelce, ve zprávě musí být uvedeno datum, odkdy již nebude účastník školní družinu navštěvovat. Odhlásit účastníka školní družiny lze i osobně, a to zápisem v dokumentu "Přihláška a záznamy o odchodu dítěte ze ŠD", který je uložen u příslušné vychovatelky.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Poplatek za ŠD je 500 Kč/účastníka/pololetí, platba je uskutečňována pololetně. Na základě §123 zákona 561/2004 Sb. (školský zákon) o poskytování úplaty za vzdělávání ve školní družině. Částka

je použita výhradně na pomůcky a činnosti školní družiny.

Dojde-li k trvalému odhlášení žáka, vzniká nárok na vrácení úplaty za zájmové vzdělávání. O vrácení příslušné části úplaty musí zákonný zástupce požádat písemnou formou neodkladně, maximálně do jednoho měsíce od vzniku důvodu k vrácení úplaty. Z úplaty bude vrácena příslušná poměrná část.

PODMÍNKY BEZPEČNOSTI, HYGIENY A OCHRANY ZDRAVÍ

Školní družina v době pobytu dětí na sebe bere odpovědnost za jejich bezpečnost a ochranu zdraví a plní povinnosti dohledu nad nezletilými (§ 422 občanského zákoníku).

Pracovní řád pro zaměstnance školy a školských zařízení ukládá pedagogickým pracovníkům vykonávat nad žáky dozor.

Vychovatelky jsou proškoleny o předpisech PO a BOZP. Dodržují bezpečnostní předpisy v práci. Snaží se učinit všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimalizováno. Dojde-li k úrazu, zajistí první pomoc, informují rodiče, vedení školy a vyplní patřičnou dokumentaci.

Vychovatelky volí vhodnou strukturu režimu žáků s dostatkem relaxace a aktivního pohybu, střídání aktivit, pobytu venku a ve zdravém prostředí užívaných prostor.

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima. Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení je motivující. Nabídka alternativních aktivit je dobrovolná.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

CÍLE VÝCHOVY V ŠD

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- posilování komunikačních dovedností, zvyšování sociálních kompetencí
- schopnost najít své místo ve skupině a společnosti
- formování životních postojů
- odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování

OBSAH A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

ŠD se řídí ve své činnosti prováděcím předpisem k zákonu 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a to především vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze které si vychovatelky vybírají podněty pro vlastní realizační plány a dílčí cíle.

Vychovatelky mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou ji dobře přizpůsobovat v rámci svých oddělení konkrétním žákům a upravovat je v souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností i s aktuálními zájmy dětí.

Současný školní zákon vymezuje obsah zájmového vzdělávání jako náplň volného času zájmovou činností.

Odpočinkové činnosti

ŠD zabezpečuje klid a odpočinek po vyučování. Je možná relaxace s hudbou, četba na pokračování, práce s dětskými časopisy, vyprávění, dataprojekce.

Rekreační činnosti

Slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek s pohybovými, sportovními a turistickými prvky. Hra a spontánní činnosti mohou být rušnější, což nelze považovat za nekázeň, ale za možnou relaxaci po soustředění ve vyučování – didaktické, námětové, konstruktivní stolní hry, volné ilustrační kreslení, hry na počítači.

Pravidelná zájmová činnost

Zde dominuje vlastní aktivita dětí, která jim přináší radost a uspokojení. Aktivní činnost zahánějící nudu a pocit nenaplněnosti. Jedná se o činnosti sportovní, rozumové, hudební, pracovní a výtvarné, závodivé hry, vycházky s různým zaměřením (vlastivědné, přírodovědné, sportovní, rekreační, dopravní ...), v případě příznivého počasí děti pobývají co nejvíce venku, a to nejen na školním dvoře či multifunkčních hřištích.

Příprava na vyučování

Zábavné procvičování učiva formou didaktických her a soutěží, získávání doplňujících poznatků při praktických činnostech.

Společensky prospěšná činnost

Činnosti vedoucí ke kladným vztahům mezi dětmi, dodržování osobní hygieny, čistoty a pořádku ve školní družině. Pomoc a spolupráci při výzdobě, výchova ke zdraví (zásady zdravé výživy), dodržování pitného režimu, péče o životní prostředí, ctění našich kulturních tradic (Vánoce, Velikonoce, ...).

Formy vzdělávání

Činnost školní družiny se uskutečňuje těmito formami:

- pravidelné (denní skladba zaměstnání)
- příležitostné akce, celodružinové akce, osvětové projekty
- individuální práce
- otevřená nabídka spontánních činností
- odpočinkové činnosti
- příprava na vyučování
- besedy
- vyprávění
- dramatizace
- doplňování
- kvízy
- ankety
- dílny

- skupinová práce
- relaxace
- pohybové aktivity
- sportovní soutěže
- vycházky
- kulturní akce
- soutěže

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přistupujeme individuálně a velmi úzce spolupracujeme s rodiči a ostatními institucemi.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE A NA NĚ NAVAZUJÍCÍ VÝSTUPY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s dalšími lidmi – nejen s těmi blízkými a přáteli, ale i s někým kdo se odlišuje co do schopností, chování, zvyků, temperamentu a zájmů. Ideálním prostředím, kde se děti mohou učit, je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.

Kompetence k učení

Účastník pracuje s chutí, zajímá se o nové poznatky, dokončí započatou práci a zhodnotí svůj výkon. Účastník si klade otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy a získané vědomosti dává do souvislostí. Účastník získává vědomosti z jiných zdrojů a pramenů. Získané poznatky dává do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Účastník se učí problém pochopit, přemýšlí o jeho příčinách. Chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, spontánně vymýšlí nová řešení, hledá způsoby řešení a ověřuje si je v praxi. Účastník rozlišuje správná a chybná řešení. Umí si svá rozhodnutí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za ně.

Komunikativní kompetence

Účastník komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami. Účastník dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikuje kultivovaně, zapojí se aktivně do společenského dění školní družiny, diskutuje a obhajuje svůj názor.

Sociální a interpersonální kompetence

Účastník samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost. Rozpozná vhodné a nevhodné chování. Účastník vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit. Účastník odolá nátlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem. Účastník umí požádat o pomoc při řešení určitého problému. Ve skupině spolupracuje, dělí se o pomůcky, materiál a dokáže se prosadit i podřít - přijmout kompromis. Účastník toleruje odlišnosti mezi dětmi, uvědomuje si pravidla společenského chování a běžně se jimi řídí. Účastník respektuje jiné účastníky.

Kompetence činnosti a občanské

Účastník umí plánovat svoji činnost, dokáže odhadnout rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Uvědomuje si svá práva i práva druhých. Dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých, pěstuje zdravý životní styl. Má vytvořeny návyky k aktivnímu životnímu stylu, dokáže se zapojit do sportovních aktivit. Účastník dovede vnímat krásu přírody a cíleně o ni pečovat, aktivně se zapojuje do zlepšování školního prostředí - výzdoba ŠD. Udržuje pořádek a čistotu ve svém okolí. Účastník dbá pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech.

Kompetence k trávení volného času

Účastník umí rozlišit dobu určenou pro plnění pracovních a dalších povinností a dobu určenou pro volný čas. Dokáže se orientovat v možnostech smysluplného trávení volného času. Umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic. Dokáže plánovat a organizovat svůj volný čas, rozvíjet své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech.

ČASOVÝ A TEMATICKÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Vychovatelkami byla vytvořena základní struktura témat. Obsah témat není uzavřen, bude doplňován a pozměňován. Můžeme tak profilovat školní družinu „na míru“ podle potřeb a zájmů žáků, podmínek i tradic školy.

Září - listopad

- Zahájení školního roku
- Seznámení s řádem školní družiny
- Beseda o bezpečnosti při hrách v místnosti a venku
- Orientace v okolí školy

- Bezpečná cesta do školy
- Všichni jsme kamarádi
- Kouzelná slůvka prosím, děkuji...
- Barevný podzim – výtvarné a pracovní činnosti
- Vycházky do přírody, sběr přírodnin
- Dýňobraní
- Podzim na zahradě a v lese – výstava, ochutnávky, hmatová soutěž
- Bramborový týden
- Zvířátka v lese a ptáci na podzim
- Sportovní hry a soutěže
- Zpěv lidových i populárních písní s doprovodem

Prosinec - leden

- Zimní čas – rozdělení času
- Adventní čas
- Rodina, domov – využití předvánočního času
- Lidové tradice a zvyky – Mikuláš, Vánoce, Tři králové...
- Výtvarná a pracovní činnost, vánoční dílna
- Nastal čas vánoční - Vánoce u nás a ve světě.
- Vánoční zpívání – koledy
- Vánoční besídka a nadělování
- Zimní radovánky na sněhu
- Zvířátka v zimě
- Zimní sporty
- Svatý Valentýn
- Karneval ve školní družině
- Péče o naše tělo - otužování, zdravý životní styl, zásady zdravé výživy
- Hádankové odpoledne

Březen - květen

- Vyhánění zimy, vítání jara (Na svatého Jiří, pálení čarodějnic).
- Velikonoce – malované vajíčko (vosková technika)
- Velikonoční dílna
- Jaro v zahrádkách
- Mlád'ata, písklata – výtvarná výchova
- Kvetoucí stromy
- Březen měsíc knihy a internetu
- Duben měsíc čistoty lesů a měsíc ptactva
- Den Země – naše planeta
- Moje maminka
- Naše rodina
- Sportovní hry – soutěže, turnaj ve vybíjené
- Děti v dopravě – chodci, cyklisté, základní dopravní značky
- První pomoc – Integrovaný záchranný systém
- Kvízy – otázky a odpovědi

Červen

- Léto začíná - výtvarná a pracovní činnost

- Den dětí – soutěžní sportovní odpoledne
- Malovaný chodník
- Domácí mazlíček
- Místo kde bydlím – pověsti a báje z našeho města a okolí, orientace ve městě
- Písničky k táboráku
- Lidové tanečky
- Zdravověda – ošetřování odřenin, vyčištění rány, přelepení, obvazová technika
- Úpal, úžeh, drobná poranění, bezpečnost při koupání
- Těšíme se na prázdniny

V době školních prázdnin není na základě projednání se zřizovatelem školy činnost školní družiny zajištěna. Prázdniny ve školním roce 2026/27 probíhají ve dnech:

28.10 - 30. 10. 2026 - podzimní prázdniny

23. 12. 2026 - 3. 1. 2027 - vánoční prázdniny

29. 1. 2027 - pololetní

22. 2. 2027 - 28. 2. 2027 jarní prázdniny

25.3. 2027 velikonoční prázdniny

V době mimořádného ředitelského volna je činnost školní družiny zajištěna. Pokud ředitelka školy rozhodne činnost přerušit, požádá o souhlas zřizovatele školy. Vychovatelky a třídní učitelé v dostatečném předstihu informují o přerušení provozu zákonné zástupce účastníků školní družiny.

EVALUACE A HODNOCENÍ

Průběžně analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá:

- činností družiny jako specifického školského zařízení
- prací jednotlivých oddělení družiny
- kvalita a efektivita
- působením činností a vychovatelek na jednotlivé děti
- personálním stavem školní družiny a úrovní dalšího vzdělávání vychovatelek (kurzy, samostudium)
- stavem materiálních podmínek (kvalita pracovního prostředí, vybavení nábytkem, pomůckami atd.)
- zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví

Techniky evaluace a hodnocení:

- průběžné denní hodnocení toho, co se povedlo, co ne a hledání příčin
- kolegiální rozhovor na pedagogických či provozních poradách
- neformální povídání o činnostech v ŠD, o svěřených dětech
- zpětná vazba bezprostředních reakcí dětí
- zájem rodičů o činnost ve školní družině
- veřejná prezentace výsledků činnosti družiny (veřejná vystoupení dětí, výstavky prací dětí)
- pozorování dětí, rozhovory s dětmi i rodiči
- reakce na prezentaci ŠD na veřejných webových stránkách školy

Vnitřní evaluace:

- průběžné sebehodnocení práce vychovatelek
- hodnocení výchovné práce ŠD vedením školy
- hodnocení výchovné práce ŠD třídními učitelkami – vzájemná spolupráce, přehled o rozvoji dětí
- hodnocení klimatu ŠD (atmosféry)
- hodnocení realizace ŠVP

Vnější evaluace:

- zpětná vazba ze získaných informací od rodičů a dětí
- hodnocení zřizovatele a České školní inspekce
- hodnocení veřejnosti podle prezentace výsledků ŠD

V Hustopečích, 1. 3. 2017

Schválila: Mgr. Ivana Matějčíková, ředitelka školy